

Prosjekt:						
Detaljregulering for Gaustad sykehusområde						
Tittel:						
Fagrapport Parkbro Ring 3 Undersøkelse						
03	Revisjon etter offentlig ettersyn	01.11.21	TORH	RASTBG	LSYOSL	
02	Revidert planforslag	15.12.20	TORH	RASTBG	LSYOSL	
01	Oversendelse av planforslag til Oslo kommune	31.01.20	TORH	RASTBG	LSYOSL	
Rev.	Beskrivelse	Rev. Dato	Utarbeidet	Kontroll	Godkjent	
Kontraktør/leverandørs logo:		Bygg nr:	Etasje nr.:	Systemgr.:	Antall sider:	
					Side 1 av 16	
Prosjekt:	Utgivernr:	Fag:	Dok.type:	Løpenr:	Rev.nr.:	Status:
NSG	8302	L	RA	0004	03	G

REVISJONER

REV02

Rapporten er revidert og oppdatert med justeringer av planalternativ 1A og 1B som er utført i løpet av høsten 2020.

REV03

Rapporten er justert som følge av endringer i konsept etter offentlig ettersyn.

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	3
1. Innledning	4
2. Hva skal besvares	6
3. Dagens situasjon	7
4. Beskrivelse av to alternativer	9
4.1 50 meter bred bro øst for dagens løsning	9
4.2 Breddeutvidelse dagens bro	11
5. Konklusjon	14
Referanser	15

FORORD

Målbildet for Oslo universitetssykehus HF slik det ble godkjent i foretaksmøtet for Helse Sør-Øst RHF 24. juni 2016, innebærer blant annet at det skal bygges et samlet og komplett regionsykehus inkludert lokalsykehusfunksjoner på Gaustad (Nye Rikshospitalet). Det er derfor utarbeidet en reguleringsplan med konsekvensutredning i saken. Konsekvensutredningen belyser virkningene for miljø og samfunn av Helse Sør-Øst RHF sin foreslåtte utbygging på Gaustad.

Rapporten om *parkbro over Ring 3* inngår i en serie fagrapporter som dokumenterer temaer som er konsekvensutredet og undersøkt i tråd med planprogrammet fastsatt av Oslo kommune. Belysningen i denne rapporten er ensidig rettet mot noen utvalgte spørsmål i planprogrammet, mens helheten er oppsummert og vurdert i en felles rapport, en samlet konsekvensutredning. Denne rapporten er utarbeidet av Rambøll Norge AS på vegne av Helse Sør-Øst RHF.

En prosjekteringsgruppe bestående av Ratio arkitekter AS, Arkitema Architects, Sweco Norge AS og Metier OEC har utviklet utbyggingsløsningen gjennom en konseptfase og et skisseprosjekt. I dette arbeidet har behovet for ett funksjonelt sykehus tilrettelagt for god pasientsikkerhet og effektiv drift, vurdert i forhold til andre virkninger for miljø og samfunn, vært sentralt for utforming av konseptet og planforslaget.

Høsten 2020 ble det engasjert ny prosjekteringsgruppe bestående av Multiconsult AS, Fabel Arkitekter, Bølgeblikk arkitekter og Erichsen & Horgen AS for gjennomføring av forprosjektet. Denne gruppen har bistått med videreutvikling av konseptet og revidert planforslag.

Planprosessen som er gjennomført med Rambøll som planrådgiver, er gjennomført i nær dialog med blant annet representanter fra Helse Sør-Øst RHF sin prosjektorganisasjon, Oslo universitetssykehus HF, Oslo kommune, Statens Vegvesen, Riksantikvaren og Byantikvaren i Oslo.

Styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok i juni 2019 (i sak 050-2019) at videre prosess skal basere seg på planalternativ 1A. Konseptet for dette alternativet skal videreutvikles gjennom forprosjekt og detaljprosjektering. Denne rapporten vurderer konsekvensene av alle fire planalternativene angitt i planprogrammet.

1. INNLEDNING

Videreutviklingen av Aker (Nye Aker) og Gaustad (Nye Rikshospitalet) er et ledd i realisering av målbildet for Oslo universitetssykehus HF slik det ble vedtatt i foretaksmøtet for Helse Sør-Øst RHF 24.6.2016. Målbildet innebærer at Oslo universitetssykehus HF utvikles med et samlet og komplett regionsykehus inkludert lokalsykehusfunksjoner på Gaustad, et lokalsykehus på Aker og et spesialisert kreftsykehus på Radiumhospitalet. I tillegg skal det etableres en regional sikkerhetsavdeling (RSA) til erstatning for nåværende virksomhet på Dikemark.

Det er tre hovedårsaker til at Oslo universitetssykehus HF trenger nye sykehusbygg:

- Store deler av virksomheten foregår i bygninger som er gamle, uhensiktsmessige og i dårlig stand. Dette krever tiltak for å sikre avansert medisinsk virksomhet og for å kunne følge den medisinske og teknologiske utviklingen. En stor del av bygningsmassen gir dårlige forhold for både pasienter og ansatte.
- En sammenslåing av likartede aktiviteter er nødvendig for både å oppnå bedre kvalitet og effektivitet i pasientbehandlingen og for å gi sunn økonomisk drift.
- Det forventes en betydelig befolkningsvekst i Oslo og i regionen rundt.

I tillegg til pasientbehandling har Oslo universitetssykehus HF omfattende og viktige oppgaver knyttet til forskning, utvikling, utdanning og innovasjon. Dette er oppgaver som løses i samarbeid med nære samarbeidspartnere som Universitetet i Oslo, Oslo kommune og høgskolene.

Planleggingen på Gaustad forutsetter at Rikshospitalet videreutvikles til et komplett regionsykehus inkludert nasjonale funksjoner, og med lokalsykehusfunksjoner. På Rikshospitalet ivaretas i dag i hovedsak elektive lands-, region- og en del områdefunksjoner, og noen mer akutte funksjoner. Dagens virksomhet i Gaustad sykehus, som hovedsakelig er døgnvirksomhet for psykisk helsevern for voksne, er planlagt flyttet til Aker. Universitetet i Oslo (UiO) har også stor aktivitet på området i Domus Medica og Domus Odontologica.

Konseptfasen for nye sykehus på Gaustad og Aker ble gjennomført i 2018/2019, og dokumentert i konseptfaserapporter fra november 2018^[1] og revidert mai 2019^[2]. Formålet med konseptfaseutredningene er å avklare innhold, rammer og utbyggingsløsning slik at det kan tas stilling til fremdrift og gjennomføring av prosjektene. Konseptfaserapporten ble vedtatt av styret ved Helse Sør-Øst RHF 20. juni 2019. Styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok i sitt møte den 25. juni 2020 i sak 063-2020 oppstart av forprosjekt for Nye Aker og Nye Rikshospitalet med endelig behandling i møtet den 26. november 11.2020 i sak 124-2020.

En ønsket fremtidig utvikling av Gaustad sykehusområde krever ny reguleringsplan. I henhold til plan- og bygningslovens § 12-10 første ledd, jf. § 4-1 og § 4-2 med tilhørende forskrift, skal det utarbeides konsekvensutredning for reguleringsplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Planforslaget faller inn under forskriftens § 6 b jf. Vedlegg 1, punkt 24: «næringsbygg, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmennyttig formål med et bruksareal på mer enn 15 000 m² skal konsekvensutredes».

^[1] Videreutvikling av Aker og Gaustad, Konseptrapport, Oslo universitetssykehus HF, 16.11.2018

^[2] Videreutvikling Aker og Gaustad, Konseptrapport Barn, føde og gynekologi, Oslo universitetssykehus HF, 23.5.2019

Reguleringsplanforslaget for Nye Rikshospitalet ble oversendt plan- og bygningsetaten i Oslo i desember 2020 og lagt ut på offentlig ettersyn og høring 12. april 2021. Det er gjennom pågående forprosjekt gjort endringer i konseptet som følge av innkomne merknader ved offentlig ettersyn og prosjektutvikling. Endringene er innarbeidet i det reviderte planforslaget, som denne fagrapporten er en del av.

Reguleringsplanen er en oppfølging av vedtaket om målbildet for videreutvikling av Oslo universitetssykehus HF i Helse Sør-Øst i 2016, godkjent av helseministeren i foretaksmøte. Stortinget godkjente planene for utbygging av Aker og Gaustad i forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2020.

2. HVA SKAL BESVARES

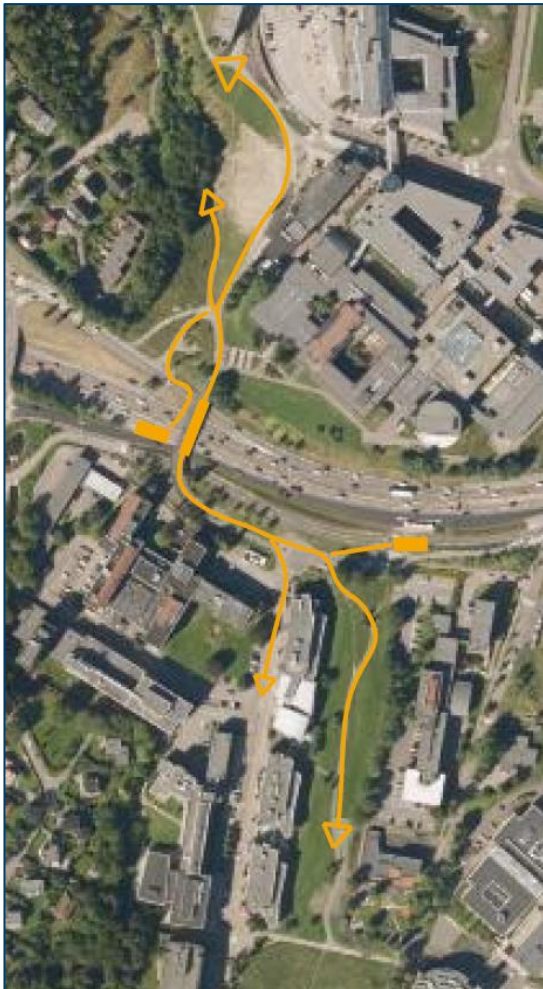
Som et ledd i plansaken skal det for alle planalternativene undersøkes muligheten for å etablere en 50 meter bred parkbro over Ring 3 mellom forskningsparken og sykehusområdet. Plan- og bygningsetaten ønsket opprinnelig et bredt parklokk over Ring 3. Statens vegvesen har sterke innvendinger mot dette, og anbefaler en løsning med en bro inntil 50 meter bred. Forslagsstiller redegjør i dette notatet for hvilke alternativer som er undersøkt, beskrivelse av løsninger og hvilke virkninger løsningene har. De alternative løsningene kan i hovedsak fungere for alle planalternativene, med noen spesifikke tilpasninger.

3. BYMILJØ OG LANDSKAP, STEDETS KARAKTER		
UNDERTEMA	HVA SKAL UNDERSØKES?	PRESENTASJONSFORM
Lokk over Ring 3	<ul style="list-style-type: none">Mulighet for å etablere 50 meter bred parkbro over Ring 3 mellom forskningsparken og sykehusområdet	Beskrivelse Illustrasjoner

Det er tatt utgangspunkt i at broen skal være vegetasjonskledd med plass til gangvei, sykkelvei og skiløype mellom området vest for Rikshospitalet og den eksisterende grøntaksen sør for Ring 3. Målet er å gi brukerne opplevelsen av å være på en turvei. En forutsetning i undersøkelsene er at ekspress-sykkelveien langs Ring 3 videreføres uavhengig alternativ broløsning.

Jo lengre østover broen plasseres, desto høyere må den ligge i forhold til tilstøtende areal på grunn av stigningsforholdene på Ring 3 (som stiger østover). Fri høyde over trafikkarealer på 5,0 meter (krav på 4,9 meter pluss en «buffer» på 0,1 meter) er lagt til grunn for alternativvurderingen. Samlet tykkelse på broen er ut fra en grov vurdering satt til 0,8-1,5 meter med betongkonstruksjon og minimum 0,7 meter med overbygning av vegetasjon og gang- og sykkelveier.

3. DAGENS SITUASJON

Figur 1: Gangbroen ligger ved ganglinje og bussholdeplass nord for Ring 3, og ca. 50 meter fra ganglinje og bussholdeplass sør for Ring 3. Plasseringen gir en god forbindelse for myke trafikanter over veien.

Dagens gangbro over Ring 3 gir god fremkommelighet for gående og syklende mellom sykehusområdet, sentrum, forsknings- og utdanningsinstitusjonene, Marka og nærliggende boligområder. Plasseringen gir direkte tilkomst til Preklinisk institutt og Rikshospitalets adkomst i nord. I sør lander broen vest for direkte ganglinjene fra turveidrag og Forskningsveien, og gående må bevege seg 50 meter langs Ring 3 før starten på broen.

Det er i tillegg en gangforbindelse som går i kulvert under Ring 3 langs Gaustadalléen. Denne fungerer godt, og skaper direkte bevegelseslinje mellom Blindern/Forskningsparken og sykehusområdet. En undergang gir en betydelig dårligere gangopplevelse enn en bro. Traséen i undergangen deles med biler og trikk som gir en trafikal utforming av gangarealet, i tillegg til støyproblematikk.

Gangbroen benyttes kun av myke trafikanter og gir åpenhet og lange siktlinjer.

Figur 2: Sør for Ring 3, retning vest på vei opp broen.

Figur 3: Broen i retning nord.

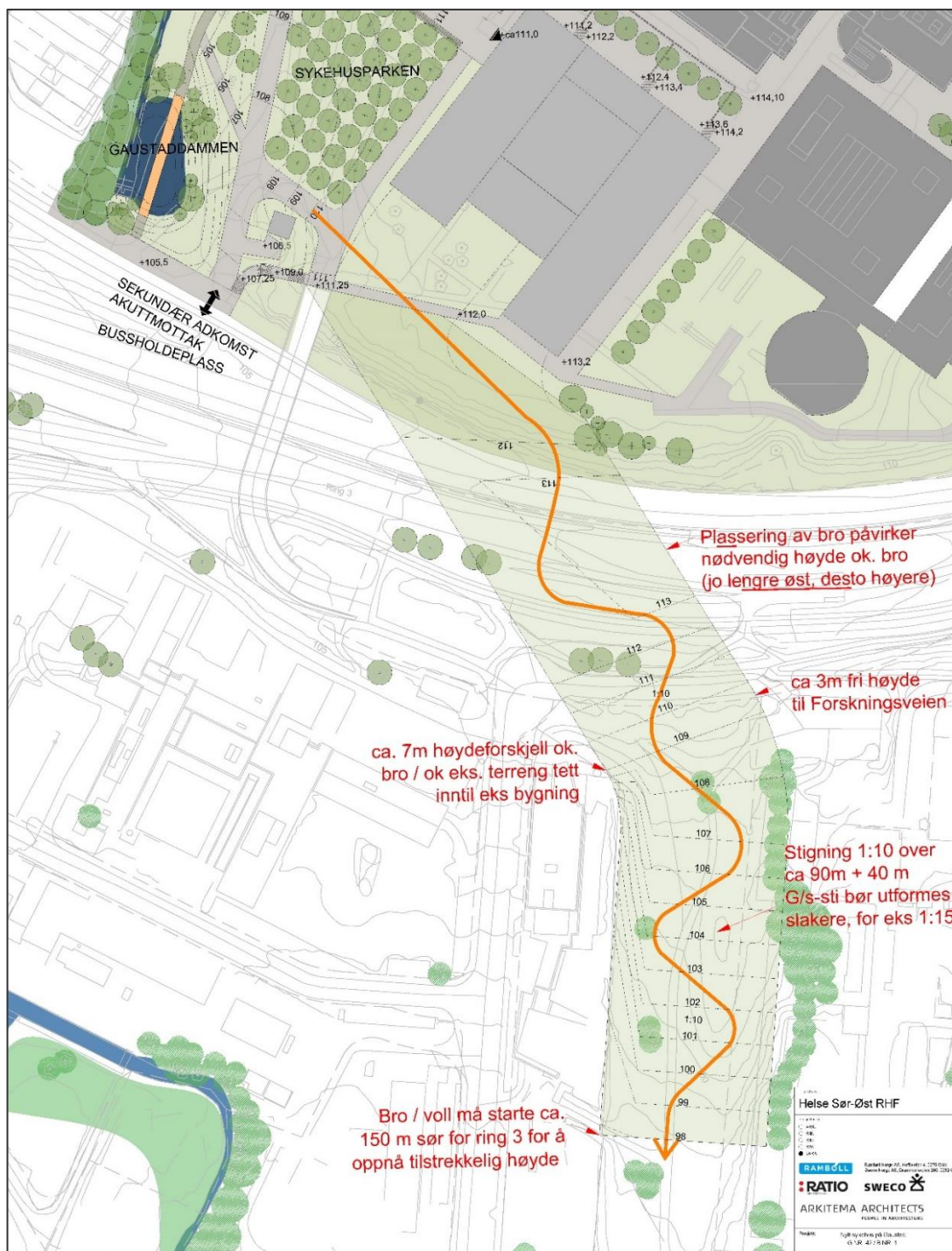
Figur 4: Broen i retning sør-øst.

4. BESKRIVELSE AV TO MULIGHETER FOR BRØLØSNING

Det er undersøkt to muligheter for ny brøløsning over Ring 3:

- Ny 50 meter bred bro øst for dagens bro
- Breddeutvidelse på dagens bro

4.1 Mulighet 1: 50 meter bred bro øst for dagens løsning

Figur 5: Mulighet 1: 50 meter bred parkbro over Ring 3 øst for dagens løsning.

Mulighet 1 er en 50 meter bred bro, som krysser Ring 3 i forlengelsen av det eksisterende grøntdraget i sør. Skissen (figur 5) viser at brokar/startpunktet må ligge ca. 150 meter sør for Ring 3 for å oppnå tilstrekkelig høyde over veien. Selv om broen lander 150 meter sør for Ring 3, blir stigningen på broen 1:10. Dette er bratt for gang- og sykkelveier over lengre strekninger. For å oppnå en slakere helning kan gang- og sykkelveien utformes med svinger. En løsning med svingende kurvatur på gang- og sykkelveien gir lengre reisevei.

Broen er skissert med et tverrsnitt på 50 meter. Grøntarealet som broen kobler seg på i sør er 45 meter bredt. Det blir relativt store høydeforskjeller som gjør det svært utfordrende å tilpasse gangbroen til den eksisterende situasjonen. Broen ligger 7 meter over eksisterende terreng ved innerkurven, kun 5-6 meter fra eksisterende bebyggelse. På østsiden er det kun 3 meter fri høyde til Forskningsveien på grunn av stigningsforskjellene på Ring 3.

Broen, med utfylling av terreng, fremstår som en massiv konstruksjon og legger beslag på ca. 150 meter med grøntareal sørover fra Ring 3. Dette gir vesentlige skyggevirksomheter på den eksisterende bebyggelsen og grøntområdet.

Figur 6: En 50 meter bred bro vil ligge 7 meter over terreng i bildet, og vil strekke seg 150 meter sørover i grøntdraget.

I planalternativ 2A og 2B lander den nordlige delen av broen i nærheten av nytt akuttmottak, noe som er utfordrende av hensyn til trafiksikkerhet og videreføring av turveiforbindelsen til Marka.

En bro med tverrsnitt på 50 meter som krysser skrått over Ringveien overbygger veiarealet med ca. 66 meter. Trolig godkjenner ikke Statens vegvesen løsningen basert på uttalelsene til varsel om oppstart i plansaken. Bredden må reduseres til ca. 37 meter for å oppnå en overbygging på 50 meter. Dette fører til at det blir mindre plass til å lage en svingete gang- og sykkelvei på broen som bidrar til å redusere helningen. Alternativt kan broen plasseres slik at den krysser Ring 3 i rett vinkel, men dette gir uakseptable stigningsforhold på gang- og sykkelveien i forhold til krav til universell utforming (brattere en 1:10).

4.2 Mulighet 2: Bredeutvidelse på dagens bro

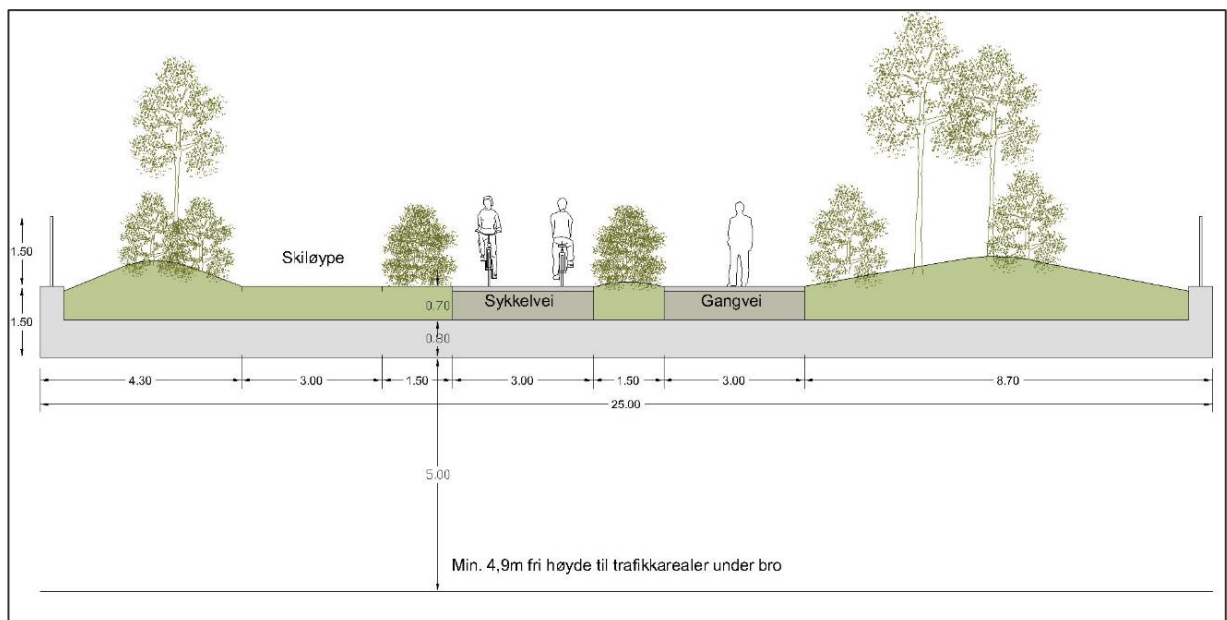
Dagens gangbro utnytter de eksisterende høydeforholdene på en måte som tillater kryssing av Ring 3 i rett vinkel. Videre føres broen parallelt med Ring 3 i stigende terreng slik at maksimal stigning er på 1:15. Dette prinsippet kan fungere for en bredere bro. Bredden begrenses av den sørlige veikanten og av ny bebyggelse i planalternativ 2B. I 2B kommer denne løsningen svært nær ny bebyggelse sør for Ring 3.

Bredden på den utvidete broen varierer mellom ca. 25 meter til 30 meter. En ytterligere breddeutvidelse mot øst medfører behov for å heve broen i forhold til stigningen på Ring 3 mot øst. Dette gir en brattere stigning opp til broens toppunkt.

Broen beholder en gjennomgående bredde på 25 meter frem til broen lander omtrent ved eksisterende brokar i nord og holder dermed avstand til bygg DM. Forbindelsen videre langs turvei B1 har en bredde på 7 meter, som muliggjør etablering av gangvei med sykkelfelt etter Oslo-standarden. I 2A og 2B lander broen i nærheten av nytt akuttinntak hvor det er ønskelig å begrense gangtrafikk.

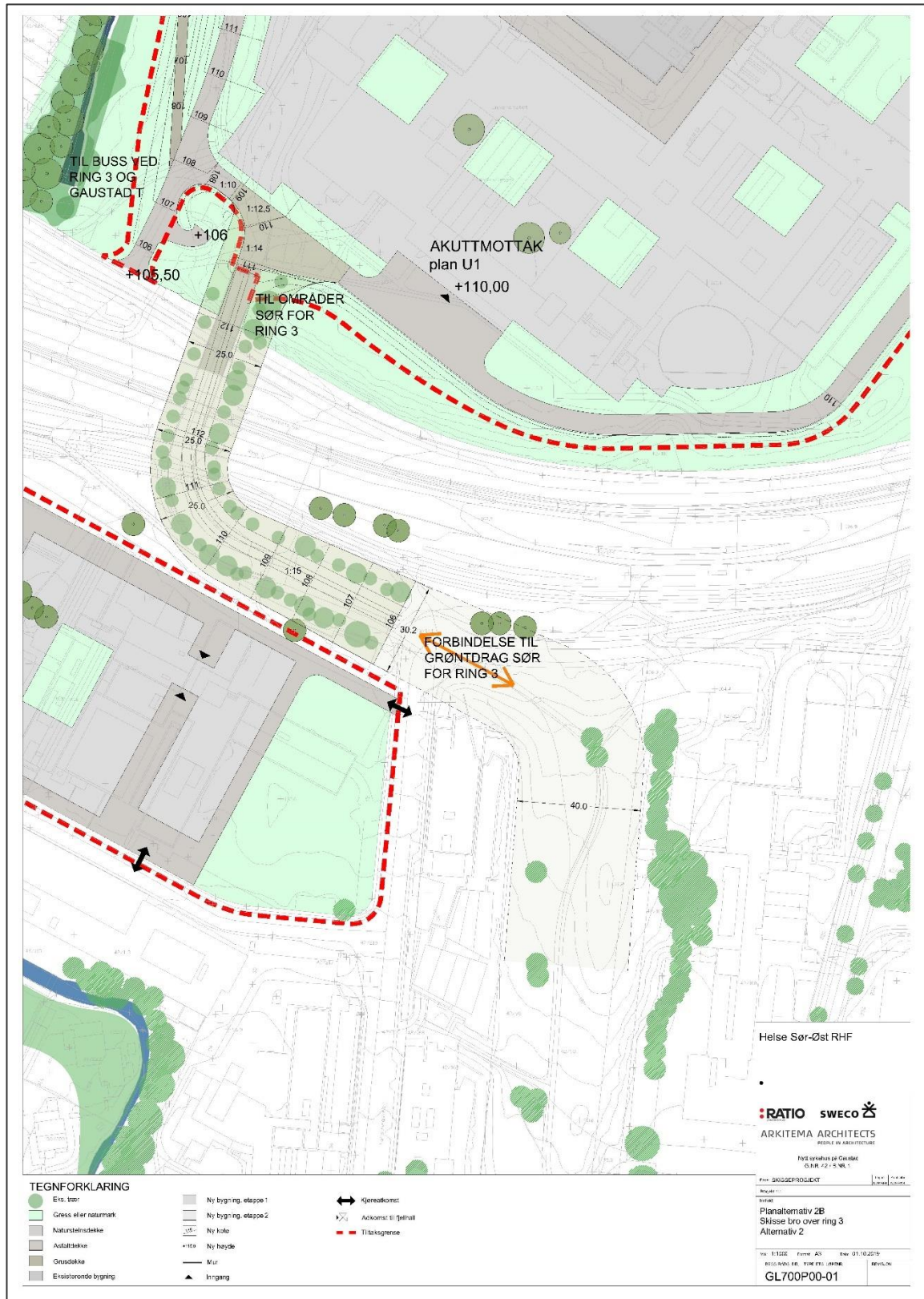
Bredden på 25 meter vurderes som tilstrekkelig for å etablere et grønt parkpreg med plass til gangvei, sykkelvei og eventuelt skiløype. Av sikkerhetshensyn må det etableres tilstrekkelig høye rekkverk og vegger. Grønne vegger kan bidra til å forsterke opplevelsen av park/grøntareal.

Mot sør kan broen knyttes til eksisterende grøntdrag ved prioritering av gående og syklende i krysset med Forskningsveien, og eventuelt gradvis utvidelse til dagens bredde (ca. 40 meter). Her er det utfordrende å få plass til å lande broen, ettersom Ring 3, sykkelspressveien og fasadelivet til byggene sør for Ring 3 vil komme nærme broens endepunkt.

Figur 7: Bredeutvidelse dagens bro med prinsippsnitt i planalternativ 1A og 1B.

Figur 8: Breddeutvidelse dagens bro i planalternativ 2B. Plasseringen er tilsvarende i planalternativ 2A.

5. KONKLUSJON

Det er store utfordringer knyttet til etablering av en 50 meter bred bro over Ring 3 (mulighet 1). En mer realistisk løsning er å breddeutvide dagens gangbro (mulighet 2). Dette må vurderes opp mot nytteverdien et slikt tiltak medfører.

Spørsmålet er om hensikten er å skape bedre tilgjengelighet for gående og syklende i området, eller om hensikten er å etablere en park. Om økt tilgjengelighet er målet, vil ikke en bredere bro øke tilgjengeligheten i stor grad. Dagens bro er velfungerende til formålet, og i tillegg er det krysningsmuligheter i undergang ca. 200 meter øst langs Gaustadalléen. Dersom hensikten er å etablere en park/oppholdsareal, altså å skape et nytt rom i byen, er spørsmålet om det er hensiktsmessig å etablere dette over Ring 3. Her er det utfordringer med støy og luftforurensing som gjør arealet lite attraktivt som uteoppholdsrom. En breddeutvidelse av dagens bro gir liten nytteeffekt i forhold til dagens situasjon. I tillegg er ny gangbroløsning utfordrende å bygge over Ring 3 og sykkелеkspressveien. En slik stor konstruksjon er vanskelig å tilpasse omkringliggende bebyggelse, særlig sør for Ring 3.

Bredden på dagens gangbro er ca. 8 meter, noe som gjør det mulig å etablere atskilt trasé for gående og syklende med for eksempel opphøyet gangvei.

REFERANSER

Vegvesen, S. (2018, Mars 19). *Oslo kommune planinnsyn*. Hentet fra

<https://innsyn.pbe.oslo.kommune.no/>:

<https://innsyn.pbe.oslo.kommune.no/saksinnsyn/showfile.asp?jno=2018050043&fileid=7905041>